

dostikrat rekla: „Jeli kadar boš velik, jaz pa že staro bable, mi boš pa kupil tobaka!“ — Sirota! Bog Ti daj nebesa; že davnej počivaš, menda že več kot trikrat prekopana. — Ali sem našel kako grilovo luknjo, in brž sem se lotil in z biljco bežal, prepevaje: „Murček, murček, bale vèn, s črne mlake vina voz't.“ In če je na erkrat pribegnil in pred hišico obstal, sva se sama sebe vstrašila; jaz sem odskočil pred črnim konjičem, in murček je urno smuknil v luknjico nazaj, in ni ga bilo lahko brž več na svitlo.

Domá pa! — ah kako sem bil srečen, če sem smel materi kako skledico, ali žlico, ali vode prinesti, al kadar smo popoldan pred pragom za večerjo krompir strgali, ali ogurke (kumare) lupili, ali fižol lušili, pa je prišel stari sosed, rajni Lesjak. Še ga vidim, če je ravno trideset let, kako jo primaha po dvorišču doli, široko stopaje, hlačice komaj do ledja, rudeč lajbič, čamar iz lesičje kože, široko, škorjevo, grbančasto lice, — počasen, odkritosrčen in pošten, skoz in skoz še mož po stari šegi, kakoršni čedalje bolj zginjujejo. Če je za mizo na stolu sedel, ne na klopi, je stol vselej za eno stopinjo od mize stal, krožnik pa za dva pednja na mizi, tako, da je bila vselej „cela rajža“, kadar je možek po žlico juhe ali kosček mesa segel. „Gruml aml! Bog žegnaj!“ je bila njegova prislovica, in vselej smo ga bili veseli; mati so mu prinesli v poliču vina; on pa je vedil iz bogate torbe svojih skušinj marsiktero modro povedati, pa meni tudi kako storijo od kače s krono, pa od deklice, ki je devet duš rešila — in koliko jih je znal! Škoda, da sem jih veliko pozabil.

Še ena oseba iz tistih časov mi je posebno v spominu, tista ženka namreč, ktera pod veliko pečino v Savi z velikimi bukvami in sakom otroke prestrega in v hiše donaša. Imela je rajnka „Pumerca“ ali kakor so ji rekli „mater dolorosa“ tudi svoje posebnosti, kakor jih imajo te baže dohtarce povsod; posebno rade komandirajo, kritizirajo (posebno duhovne gospode, ki na novo pridejo) in pač vsako reč bolje vejo. Al v veliki časti smo jo imeli, mi otroci pa še najbolj; neki čuden nimbus ji je poseben respekt pri nas pridobil in ohranil, da, ko smo že iz viših šol domú prišli, smo ji vselej šli svoj kompliment delat, in ji še dolgo časa roko poljubovali. Kako ponosno veselje je imela, če je na novi maši poleg svojih „rakov“ sedela. „Bog Ti daj dobro!“ ji gotovo vsak želi. (Dal. prih.)

Deželni zbori.

Deželni zbor kranjski.

V seji 4. sušca podpira najpred g. Derbič svoj predlog zavoljo prenaredbe rekrutne postave. On pravi, da rekrutna postava je bila precej, ko se je oklicala, od ljudstva nejevoljno sprejeta, ker je na več strani nepravilna in trda, ker se pri njenem izdevanju ni skor prav nič na kmetiški stan gledalo itd. Sicer meni, da bi sploh vsak, kdor je za to, moral vojak (soldat) biti in da z dnarjem bi se ne smel nikdo odkupovati, ker krv ne more na prodaj biti. Nepravilno je to, da je edini sin le takrat vojaščine prost, če je oče že 60 let star ali sicer za delo nesposoben; po tem takem mora edini sin vojak biti, če je oče le 59 let in 364 dni star. Dalje je tudi pri nas pametna navada, da oče svoje posestvo za gospodarstvo najpripravišemu svojih sinov izroči, na kar se ta postava prav nič ne ozira, in tako se velikrat naključno, da je oče primoran, svoje posestvo izročiti tistemu, kateri mu zadnji od vojaščine ostane, kateri je pa včasih tudi najmalopridniši, in tako se lepo gospodarstvo, katero je poprej vladalo, pokvari in cela rodbina na kant spravi. — Tudi dijakom

(študentom) je ta postava neugodna, ker je oprosteno le tisti, ki ima spričevalo prav dobro ali odlično. Če pa vemo, kako se vjame včasih „prav dober klas“ in da to odvisuje dostikrat le od „dobre volje učenikove“, se pač vidi, kako nepravilna je rekrutna postava tudi od te strani. Dalje zahteva, naj bi se oprosteno tudi nad tehnike, kateri so za naše obrtništvo tolike veljave, raztegnilo, kar se do zdaj ni zgodilo; ravno taka se godi tudi mestjanskim rokodelskim sinom, kateri postavno tudi niso oprosteni. Komisije, ki potujejo po deželi zavoljo pretresovanja, kdo naj se oprosti, kdo ne, so čisto nepotrebne. Zato nastavi predlog, naj se odbor izvoli, kateri naj načrt izdela, po katerem naj se vlada prosi za novo rekrutno postavo. Predlog se z živo pohvalo sprejme in izvoljeni so bili v ta odsék gospodje: Derbič, Mullej, Koren, Guttman in Gustav grof Auersperg. — Potem pride na vrsto nasvèt deželnega odbora, naj zbor vladi reče, da ne prevzame posilne delavnice (Zwangsarbeitshaus) v svoje gospodarstvo tako dolgo, dokler vlada ne dovoli, da deželni odbor voli oskrbnika. Gospod dr. Zupan je poročnik in krepko zagovarja to pravico, da deželnemu zboru gré po deželni ustavi ta pravica, ker delavnica je čisto deželna naprava, v katero državna kasa ne plačuje vinarja, in ker mora deželi vse na tem ležeti biti, da se vpelje dobro gospodarstvo v tej hiši. — Vladni komisar c. k. deželni svetovavec g. Roth pa zagovarja to pravico vladi, in med drugim pravi, da gospodarske zadeve niso prve v tej lenúhe pokorivni hiši, ampak prvo je skrb za potrebni strah teh ljudi in njih zboljšanje. Ko še govorijo gospodje: Guttman, Brolih, dr. Toman, dr. Zupan, bar. Apfalter (ki se čudi, da tako malo hiši prislužijo lenúhi) in dr. Bleiweis (ki se čudi, da se v bolnišnici toliko ribjega sala potrosi, kakor da bi ga pokorjenci v zabelo rabili za fižol itd.), se sprejme predlog deželnega odbora, da se ne prevzame ta delavnica tako dolgo, dokler ne dobí deželni odbor pravice, da si sam po svoji volji voli oskrbnika.

V seji 6. sušca je prišel v pretres nasvèt deželnega odbora zaradi povračila vojaške priprave. Poročevavec g. Ambrož nasvetuje, naj se ta reč denarnemu odséku izroči, temu se pa vladni komisar zoperstavlja; pa vendar se poročevavcov nasvèt, kterega tudi gosp. Brolih podpira, brez ugovora sprejme. Dalje omeni gosp. Ambrož most, kateri bi se imel pri Krškem čez Savo napraviti in nasvetuje, naj se tudi ta reč denarnemu odboru izroči. Deželni odbor je nasvetoval, naj se napravi med Krškem in Vidmom most čez Savo in zato dolg napravi, kateri se bo z zneski vsakoletne mostnine leto za letom poplačeval. Gosp. Mulej meni, naj se izdelovanje mosta kaki delniški družbi (družbi na akcije) proti tem pogojem prepusti, da bo ona 50 let pravico imela mostnino pobirati; po tem takem se deželno premoženje ne bo brez potrebe tratilo. Naposled se ta predlog denarnemu odboru v pretres izroči. Gosp. Ambrož oznani tudi poročilo zavoljo naprave mosta pri Ratečah, kateri se tudi denarnemu odséku izroči. — Gosp. Pinter iz Kočevja piše, da stopi iz deželnega zbora. Skrbelo se bo, da se kmali izpiše nova volitev.

V seji 9. sušca se je začel pretres vladnega predloga zastran patronatov cerkvenih, ki pa je bil še le v drugi seji do konca dognan; o kateri prihodnjič več. V petek pride realka ljubljanska na vrsto.

Govor gosp. dr. Toman-a v deželnem zboru

24. februarja o davkovskih zadevah.

(Dalje.)

Dokler so povikšani davki samo pobirali precej vse tisto, kar je zemlja rodila, molčala je naša dežela, mol-

čali so tudi stanovi: ali ko je prišel za trdno veljavni kataster, ki je nevarno dotikal se tudi istine (kapitala), tedaj so stanovi za deželno blagost pošteno skrbeli in mislili, da morajo taci davkov po svoji dolžnosti briniti se v mnozih ugovorih in odsvetih, v mnozih sklepih deželnega zbora in tudi v prošnjah. Take pisma so šle do Nj. Veličanstva 26. junija 1839, 11. junija 1840, 22. maja 1841. Posebno so pa menili tadanji deželni stanovi, da se vpreti morajo tačas, ko je za trdno veljavni kataster na deželo položil tako neprimerne bremena; toraj so leta 1844 Nj. Veličanstvu, cesarju s toliko krepkostjo podali prošnjo, ki je bila tako obširno in zadostno razložena, da mi ni treba družega, kakor da iz nje vzamem najvažnejše stvari, s kterimi bodem danes po toliko letih zopet podpiral svoj nasvêt. Za to pismo se moramo zahvaliti domoljubju in izurjenemu peresu prečastitega grofa Antona Auersperg-a, ki danes med nami sedi, in ki gotovo to reč prične tam, kjer je nekda bil jenjal. (Dobro, dobro!) Ne strpim, gospôda moja! da bi začetka tega pisma ne bral od besede do besede. Tako-le je: „Vaše Veličanstvo! Zvesto pokorni stanovi v zadnjem deželnem zboru 11. septembra lanskega leta (1843) na svojo veliko žalost pri najvišem zahtevanju prvič niso pokazati mogli tiste radovoljnosti, ktera je navadna bila dozdanim kranjskim deželnim zborom, ko so slišali, koliko bode treba plačevati davka zavoljo razdelitve po katastru za trdno veljavnem, po katerem je naša dežela poskočila s 535.731 gold. 11³/₄ kr. na 682.547 gold. 34 kr., da bode toraj morala 146.816 gold. 22¹/₄ kr. več plačevati. Čutili so, da jih opominja vest pred očmi Vašega posvečenega Veličanstva in pred vso deželo, za katero jih je poklical zakon (postava), da bi skrbeli, kar se tiče njenih davkov, naj se trdno upró tolicim davkom, ki na omahljivo, negotovo podlogo oprti, zares morajo deželo čisto pod zlo spraviti, če ostanejo, kakor so potrjeni.“

Moja gospôda! tako so govorili stanovi kranjske dežele; mi pa, ki smo narodovi zastopniki, mi, ki tudi vidimo, kaj ljudstvo trpi, ne smemo nič manj odkritosrčno, nič manj razločno povzdigniti glasú, kar se tiče povikšanih davkov, in sicer zavoljo dveh reči, ker je namreč od tistega časa v deželo prišlo toliko novih davkov, in ker nam je zadnji državni zbor neposredne davke tako hudo povikšal, kar je tudi potrdilo Nj. Veličanstvo presvitli cesar. Zares, kdor vidi vse te neprimernosti v davkih, mora precej biti prepričan, kako jako silno treba je, da se naši deželi pomaga, ako nočemo, da nas pritisne tak čas, v katerem nihče več ne bode mogel davka plačevati, če ne bode preganjan, če mu ne bodo eksekucije dajali, rubili in prodajali mu blaga, tako, da bode moralo vse posestvo potlej ostati vladi, kteri bodo morali služiti za težake tisti, ki so zdaj sami posestniki. (Živa pohvala. Klicanje: prav res.) V tem pisanju, kterega sem že bil opomnil, premišljal je visoki deželni zbor, ali prav za prav g. pisatelj, kolika neprimernost je v davkih, kar se tiče te stvari same na sebi, in kar se tiče njene ozirnosti (relativnosti). To pisanje pa je popolnoma vredno vere, ker so v njem vse reči take, za ktere se vidi precej, da niso nalašč, pazljivo, s trudom nabrane, ampak popisane tako, kakor so se povsod ponujale same od sebe. Naši čisti zneski so že sami na sebi in tudi ozirno prehudo cenjeni. Ker se pa stanoviti kataster opira na čisti znesek, potem se lahko vé, da zemeljski davki morajo biti preveliki.

Da je cena čistih zneskov previsoka že sama na sebi, to se lahko pokaže tako-le: v §. 192 tistega poduka, po katerem je kataster sestavljen, naravnost beremo, da se mora gledati, za koliko je to ali uno šlo v najem, koliko je bilo kdaj cenjeno, za koliko je bilo prodano.

Če najem tudi vselej prav do zadnjega peneza ne pové, koliko je vrednosti, vendar se po tem potu lahko prešteli, koliko je po priliki vredno to ali uno zemljišče, in koliko daje užitka, ker najemnik (štantman) plačuje samo zakupščino (štant) brez kaci družih bremen. Vzelo se je tedaj več taci v najem (štant) danih zemljišč, in pogledalo se je, kaj pravi kataster. V katastru so bili zapisani čisti zneski dvakrat, celó trikrat veči, kakor bi se bili mogli preštediti (prerajati) po denarjih, kolikor jih je na leto plačeval najemnik (štantman). Vidi se iz tega, da te zemljišča ne plačujejo po 17⁴/₆₀ od sto, kakor je bilo postavljeno, da bi se imelo plačevati pri zemljišnem davku; ampak dajati morajo po 41¹³/₃₀ ali morda še celó po 82²³/₃₀ odstotkov. Od čistega zneska tedaj ne gré plačevati po 17¹/₂, ampak po 41 in 82 od sto; tako se godi posebno pri gojzdi in pašnikih. Če se pa kataster primeri sodbenim cenitvam (šacilom), vidi se tudi tukaj, da je v katastru čisti znesek štirikrat veči kakor v sodbenih cenitvah; da se toraj mora zemljišnega davka plačevati po 28 in 29, pa ne po 17 od sto. — Enaka neprimernost se vidi iz prodajil. Kadar se kaj prodá, naredi se trdna pogodba med prodajavcom in kupcom, in če se pogleda, za koliko je šlo v denarje to ali uno zemljišče; če se zemlji tudi prišteje poslopje in vse, česar je treba pri gospodarstvu, potem se lahko za trdno vidi, koliko je vse vkup vredno prav za prav. Če se pa dalje pogleda, koliko je treba plačevati davka po katastrovem čistem znesku, potem se pokaže, da ima za stanoviti kataster v sebi zapisan čisti znesek trikrat veči kakor prodajilo; da je treba pokladati po 34 in 60, pa ne po 17 od sto zemljišnega davka. To pisanje ima še mnogo družih splošnih opomb, kar se tiče neprimernih davkov, tako na pr. beremo, da so ljudje več zemljišč popustili, ker so bili davki tako visoki, da jih nikakor ni bilo zmagovati. Bere se izgled iz krškega okraja cerkljanske srenje, kjer je nekdo bil kupil zemljišče za 8 gold., davka je pa moral plačevati po 7 gold. 34 kr. na leto; bere se drug izgled, v katerem je zemljišče bilo kupljeno za 13 gold. 13 kr., zemljišnega davka pa je bilo po 12 gold. 45 kr.; tretji izgled, ki pripoveduje, da je zemlja bila kupljena za 12 gold., in davka je bilo po 7 gold. na leto. Taci izgledov je še več, posebno po Dolenskem.

Pa zemljišni davki niso le sami na sebi preveliki po Kranjskem, kar se je tukaj do dobrega izpričalo, ampak pokaže se tudi jako čudno, koliko so previsoki, če Kranjsko primeriš družim deželam; da toraj ni lahko razumeti, kako je bilo mogoče, da se je ohranila na veliko škodo naši zemlji do današnjega dneva taka neprimernost med Kranjsko, Koroško in Štajarsko. Naša dežela je na začasni kataster dajala 535.731 gld. 11³/₄ kr. zemljišnega davka na leto; na kataster za trdno veljaven pa je morala po 146.816 gld. 22¹/₂ kr. več na leto plačevati; al Koroško je potem po 152.150 gold. menj zemljišnega davka zadevalo na leto, in tudi Štajarsko je po 131.515 gold. na leto menj plačevalo kakor poprej. Če se tedaj kranjski davki pred in med katastrom primerijo koroškim, in če 146.816 gld., kar mora Kranjsko več od Koroškega na leto dajati, prištejemo tistim 152.150 gld., ktere Koroško menj od Kranjske na leto plačuje, vidimo, da na Kranjsko pride vsako leto nad 300.000 gld. zemljišnega davka več kakor na Koroško, in to je zneslo v zadnjih 20 letih 6 milijonov. (Začudenje po dvorani.) Moja gospôda! koliko bi se bilo s temi 6 milijoni dalo narediti za obrtnost, za kmetijstvo, koliko za omiko in druge potrebne učilnice po deželi? Zakaj moramo povsod biti zdaj tako varčni? (živa pohvala v zbornici in med poslušavci); zakaj nam je na vse strani tako stiskati, da ne moremo storiti, kar od nas hoče imeti

izobraževanje, napredek, omika in svoboda? (Dobro! dobro!) Naše moči so nam odpovedale; ne moremo si več pomagati, ker stojimo nad breznom velike deželne stiske, ako ne bode temu deželnemu zboru mogoče dobiti zljajška po vladarjevi milosti, po modrosti naše vlade in zakonodajcev. (Živa pohvala v zbornici in med poslušavci.) Ako se ta reč dalje premišlja, čuditi se je treba, kako je to, da na kataster, ki je za trdno veljaven, mora samo ljubljansko okrožje (kresija) plačevati zdaj več davka kakor poprej vsa dežela. V začasnem katastru je bilo pisano, da ima Kranjska po 1,063.670 gold. čistega dohodka, in plačevala je po 535.731 gold. zemljišnega davka; toda v katastru za stanovitno veljavnem stoji, da ima po 3,858.130 gold. čistega dohodka, in davka mora pokladati po 682.547 gld. Za ljubljansko okrožje v začasnem katastru beremo, da ima 433.273 gld. čistih dohodkov, potlej pa so zapisali, da ima 1,278.961 gold. čistega dohodka. Če toraj le-ta zadnji znesek primeriš tistim 1,063.670 gld., kolikor je bilo postavljeno, da je imela poprej vsa dežela čistega dohodka, vidiš, da pravijo, da ima zdaj samo ljubljansko okrožje za 215.291 gold. več dohodkov, kakor je imela poprej vsa dežela.

Dopisi.

Iz Trsta. B. — Čitalniški odbor je že razposlal oznanila, da bo v spomin sv. Cirilu in Metodu 9. dne t. m. zjutraj ob 9. uri maša v novi cerkvi sv. Antona, zvečer pa slovesna beseda. Al c. kr. policija pozove jednega gosp. voditeljev in mu naznani, da ne dovoli maše, ker to bi bila prevelika demonstracija, ktera bi utegnila Bog vé kakoršne nasledke imeti. Čitalnični voditelj zahteva pismeno prepoved in jo tudi dobí. Drugi dan prekličé odbor slovesnost, c. k. policijsko pismo pa spravi v čitalniški arhiv.

V Gorici 7. sušca. Tisočletnica prihoda sv. Cirila in Metoda med Slovane, ki bi se bila imela tudi v naši čitavnici 9. dne t. m. obhajati, odložena je za ugodniši čas, do prihodnjega poletja. Ako ne bo kacega zadržka, mislimo ob sv. Mohorji, mesca julija, primerno cerkvenonarodno slovesnost napraviti in ob enem dvojni spomin obhajati: pokristjanitve, namreč, naših zahodnih okrajin (po sv. Mohorji pred 1800 leti) in vzhodnih slovenskih in družih slovanskih dežel po sv. Cirilu in Metodu. — V nedeljo 15. marca, ob 7. uri zvečer, bo v naši čitavnici „beseda.“ — Preuzvišeni vladika djakovaški gosp. J. Strosmajer so ji podarili 100 gold.

Odbor goriške čitavnice.

Iz slovenskega Štajarja. D. — Novi naš knezoškof opominjajo prav lepo v svojem prvem pastirskem listu nemško in slovensko stran doljnega Štajarja k vzajemni spravi, k miru in ljubezni med seboj. Razmere med tema dvema strankama pa žalibog! niso še po vsem take, da bi te lepe besede kar meso postale. Naj je le pravica na vsaki strani, pa bo vse dobro! Domoljubje se sicer mora možko glasiti, kjer s samim tihim zdihovanjem: „Domovina — ljubim te!“ se nič ne opravi. Narod slovenski potrebuje žive — djanske ljubezni. Sveta naloga je tedaj tistih mož, katerih beseda kaj veljá, da se za pravice po Njih Veličanstvu vsem avstrijskim narodom enako zagotovljene na postavni poti tako dolgo potezajo, dokler vsak narod nima kar mu gré — enakopravnosti. — Dobili smo pa gori omenjeni pastirski list v nemškem in slovenskem jeziku. Oba sta si z ozirom na jezični lišp in obliko močno razločna. V nemškem listu se kažejo knezoškof, rekel bi, v svojem škofovem ornatu, v slovenskem pa v navadni vsakdanji obleki. Ker pa s tem viši pastir nekako nižjo stopnjo omike svojih slovenskih ovčic priznavajo, se je nadjati, da bodo tudi dosledno ravnali, in posebno

za omiko brez svoje krivde zaostalega slovenskega naroda skrbeli v duhu rajnega Slomška, ki so se vsi darovali za blagor njegov.

S Pivke. H. — Pretečeni pondeljek je tudi v tukajšni strani ogenj veliko škodo napravil in sicer ne daleč od predjamskega grada v vasi Bukevje v studentski fari, ki šteje kakih 3 zlo na kupu postavljenih hiš; ob dveh popoldne rečenega dne se pokaže plamen pri neki hiši; ker je vse suho, nekoliko še veterno, se požar kmali razširi, in 14 pohištev pokončá, še kacih troje živinčet gré pod zlo. Velika sreča, da ogenj ni več požrl. Nekteri teh pogorelcev so bili s svojimi pohištví zavarovani, nekteri pa ne; bodi si pa tudi kdo zavarovan, razun pohišstva mu je po ognji tudi na družih rečéh velika zguba. Zatega voljo smemo usmiljene dobrotnike prositi, naj se ozrejo s svojo pomočjo tudi na te reveže! — Na Pivki in pod Nanosom se pač revščina sedanjega časa hudo zná in čuti; letine niso bile najboljše, zaslužka ni nikjer, davki so silni in drugi izdajki so veliki. Sém ter tje se bere kaj o tej strani v časnikih — pa naj bi ne bilo za samo grajanje, ne za samo spodbadanje, naj bi bila tudi kterikrat kaka djanska pomoč. Na pr. zastran šolskih reči se je že več pisalo, kaj da o tistih pomanjkuje na Pivki; k tistemu bi se še smelo pristaviti, da pomanjkuje pripomočkov za mladenče, kateri bi želeli više šole obiskovati, ni je nobene štipendije za kacega dijaka na doljni in gornji Pivki. Glejte, od kodar pridejo kakí berači na Kranjsko, bodi si tudi iz ptuje dežele, iz Švajcarskega ali iz Belgijskega, ne vračujejo se prazni domú; za domače potrebneže pa se ne godí vselej tako. Kako šolo, kako bolnišnico v domači sezidati je tako in še veliko bolj tehtno, kakor kak samostan v ptuji deželi; in vendar koliko in kako dolgo se pretresa že naprava više realke, ali pa razširjenje bolnišnice v Ljubljani, in še vsa ta reč nikamor ne kaže! Še težje se razodeva, kadar se vpraša za kako šolsko ali drugo dobrotno napravo za posamezne srenje po deželi. Kako veselo, kako spodbudno bi bilo, naj bi se večkrat slišalo ali bralo: ta dobrotnik je toliko daroval za realko, uni toliko za bolnišnico, za šolo v tem kraji se je toliko nabralo, za šolo v unem kraji toliko. Pa tudi kako potreba bi bilo tacih dobrotnikov; saj domače moči, domači skladi ne premorejo vsega v vsakterem kraji.

Iz Ljubljane. — V nedeljo, na predvečer godú sv. Cirila in Metoda je napravila tudi naša čitavnica slovesno „besedo“, s katero je pokazati hotla svojo živo hvaležnost sv. apostoljnoma, ki sta zraven tega, da sta Slovanom pred 1000 leti prižgala zveličavno luč sv. vere, položila tudi temelj našemu slovstvu. Da se vredno praznuje ta spomin, je gospod dr. Toman, prvi stopivši na oder čitavnice in omenivši pismo mariborških Slovincov, izrekel željo, naj se ustanovi „matica slovenska“, ki izdaja knjige (bukve) za omiko naroda in povzdigo slovenskega slovstva. Sveta vera je tudi vir omike národne; zato se matica prav tesno ujema s tisočletnico, ki jo obhajamo danes. Navdušeni pravoklici so bili znamenje, naj bi se z letošnjim letom pričela matica slovenska kot nevenljiv spominek letu 863. *) — Potem je sledila beseda z dvema krasnima koroma, ki jih je vodil gosp. prof. Nedved; eden je bil na Vodnikove besede po gosp. dr. Benj. Ipavcu zložen pod naslovom „Ilirija oživljena“, drugi pa, ki so ga mogli gospodje pevci celó dvakrat peti, je bil česki kor Knittelov „Šablenka brušena“. Med tema koroma je bral

*) Še en spominek pa, želimo in zahtevamo, da se odsihmal postavi našima apostoljnoma, namreč naj ju pratika naša, ki ju je dosihmal nekako čudno popolnoma pozabila, postavi v vrsto, ki jima gré, in ki jima jo stavi tudi naše „Proprium sanctorum.“